

Riny in Boeken

Beste mensen,

Zoals U ziet is het uiterlijk van de nieuwsbrief wat veranderd. De lay-out ziet er wat moderner uit en mijn foto is verdwenen, het is een teamfoto geworden om te benadrukken dat wij met z'n vieren het beeld van de boekhandel bepalen. Ik vind dat ik fantastische mensen om me heen heb die er aan bijgedragen hebben dat de boekhandel 5 jaar na de start geworden is tot wat het nu is.

Vijf jaar Polman in Bemmell. Vergeleken met de start weten we in ieder geval heel wat meer van het boekenvak. Ik herinner me dat ik met het zweet op de rug een engels boek zat op te zoeken op de openingsdag. Tsjee, wat een moeilijk probleem. En nu... het maakt niet uit, buitenlandse boeken, 2de handsboeken, antiquarische boeken, we gaan ernaar op zoek. Soms is het kicken als je iets heel speciaals vindt zoals die keer dat Frans een boek over de staatsbegroting van het Frankrijk van 1800 vond. Met witte handschoenen aan is het aan de klant overhandigd..

We hebben drukke weken achter de boeg. De boekenweek is altijd een van de drukste periodes van het jaar. We hielden ons hart vast met al die opbrekingen en omleggingen in Bemmell maar gelukkig konden de meeste Bemmellnaren de weg naar de Dorpsstraat nog vinden. Het thema van de boekenweek was "humor" en daar waren weer veel boeken over verschenen. Maar de humor is niet alleen in boeken maar ook in de boekwinkel zelf te vinden.

Het geschenkboekje van Geert Mak was dit jaar voor het eerst ook in een Turkse versie verschenen. Ik had er een aantal besteld die per abuis op de stapel "gewone" Geert Mak terecht waren gekomen. Omdat ze er per precies hetzelfde uitzien hebben een aantal mensen i.p.v. een Nederlands geschenkboekje een Turkse ontvangen. Een paar zijn geruild. Soms leidde dat tot hilariteit. Een klant kwam haar boekje ruilen en vertelde dat ze eerst dacht dat iedereen een Turks boekje had gekregen omdat het over Turkije ging. Toen haar vriendin meldde dat ze het een leuk boekje vond reageerde ze met: "ik kom er niet doorheen, veel te moeilijk" En de vriendin: "maar dat lees je toch in een middag uit." Humor, beste mensen!

De boekenweek in maart heeft grote landelijke bekendheid. Dat april "de maand van de filosofie" is, weten veel minder mensen. Filosofie heeft de naam moeilijk te zijn maar ieder van ons heeft te maken met vragen van filosofische aard. Het thema van dit jaar is "het redelijke beest". Het getemde beest: "de mens" wordt aan een nader onderzoek onderworpen. Wie er meer over wil weten kan dat opzoeken op www.maandvandefilosofie.nl

De start van "de maand van de filosofie" is op 30 maart a.s met een essay geschreven door Desanne van Brederode.

Wij zullen daar niet bij zijn want wij hebben op die dag als gast in de boekhandel: Koos van Zomeren en Thomas Verbogt.

Zij lezen voor uit eigen werk en zullen met het publiek in gesprek gaan De 40 plaatsen die we hadden zijn allemaal bezet. Dat wordt vast een prima avond met een glaasje wijn als afsluiting!

Groetjes,
Riny Polman

Boekhandel Polman

5 jaar in Bemmell

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: Van boeken bezeten
De op 0,5 procent beste Nederlandse roman aller tijden komt uit Iran
- Willem Bosma: Miljoen
- Activiteiten & Nieuws
- Paul Troost: In de kerk
past maar één boek
- Colofon

De op 0,5 procent beste Nederlandse roman aller tijden komt uit Iran

In het televisieprogramma De avond van het boek 2007 waarmee de publieke zenders de Boekenweek openenden (en gezien hun ontbrekende belangstelling meteen ook weer afsloten) maakte eregast Geert Mak de uitslag van de verkiezing van 'het beste Nederlandse boek aller tijden' bekend. Genomineerd waren negen romans van Nederlandse auteurs en een boek van de in Nederland wonende en schrijvende Iraniër Kader Abdolah. Nadat acht erkende meesterwerken (waaronder Reve, Hermans en Multatuli) met toenemende spijt door de eregast waren afgeserveerd, bleven er over: de onvermijdelijke Harry Mulisch en de verrassing Kader Abdolah. Mulisch werd winnaar. Wie, inclusief hijzelf, had anders verwacht. 'Sinds de Grieken is er niet meer zo'n Goddelijke Komedie geschreven,' luidde een van de motivaties voor de keuze van *De ontdekking van de hemel* en je vraagt je af of de ontleding al zolang duurt. Maar wie is schrijver nummer twee die, zoals later bleek, slechts 69 van de in totaal 15.000 uitgebrachte stemmen tekort kwam om de beste Nederlandse roman aller tijden geschreven te hebben? En met welk boek presteert hij het om de schier onbereikbare Mulisch zo onfatsoenlijk dicht te naderen?

Kader Abdolah overschrijdt de Nederlandse grens in 1988. De dan 33 jaar oude, links radicale activist ontvlucht Iran voor het fundamentalistisch islamitische bewind van ayatolla Khomeini. Veel liever had hij asiel gevonden in de Sovjet-Unie, maar de nog net bestaande rode heilsstaat houdt haar grens voor hem gesloten. Het Nederland van toen is nog gastvrij en geeft hem een huis in Zwolle, waar hij aan de hand van Annie M.G. Schmidts Jip en Janneke zichzelf in het Nederlands leert schrijven. Die eerste verhalen gaan over het opvangcentrum en aan zijn daaraan voorafgaande belevenissen.

In 1993 verschijnt bij uitgeverij De Geus zijn debuut: *De adelaars*, één jaar later de vervolgbundel *De meisjes en de partizanen*. Geen mooi taalgebruik, geen soepele zinnen en glad lopende verhalen, maar wel een schrijver met een nieuw, voor onze letteren eigen stemgeluid. Kende hij bij aankomst op Schiphol als enige Nederlands woord: hallo, in Zwolle kijkt hij uit het raam en noteert: 'Ik bevond me opeens in een verrassend mooi landschap. Overal was het groen. Het was stil, en vochtig. Ik zag koeien

in mistflarden en een stromende rivier.' Hij koopt een tweedehands computer en kiest voor een ijzeren dagindeling: van 9 tot 11 uur boeken lezen, Nederlandse klassieken en wereldliteratuur; daarna tot 6 uur 's avonds achter de computer. Hij schrijft volgens het systeem van het automatisch schrift (*écriture automatique*), elk schrijven doet schrijven, de associaties stromen en de kisten van het geheugen gaan open, *niet* alleen van zijn eigen geheugen, ook die van zijn uitgebreide familie en voorouders. In het land waar hij de eerste dertig jaar van zijn leven doorbracht, wordt de rijkdom van de orale en geschreven cultuur niet in jaren maar in eeuwen gemeten. Achthonderd jaar lang woont de grootfamilie in het voornamelijk huis naast de moskee. De imam van het godshuis was altijd afkomstig uit deze clan en het economische en burgerlijke verkeer in de stad werd door de familievader gedomineerd. De laatste generatie die zo leefde en de verandering die daar een einde aan maakte, zijn de hoofdthema's in *Het huis van de moskee*, een ruim 400 pagina's tellende in 2005 verschenen roman. Dit boek, Abdolahs elfde titel in twaalf jaar tijd, steekt anno 2007 feitelijk Harry Mulisch naar diens hooggeachte kroon. De 0,5 procent verschil in de einduitslag is wetenschappelijk verwaarloosbaar. Onze vaderlandse kritiek ontving het bijna beste Nederlandse boek aller tijden uiterst gemengd. 'Een

prachtig epos,' zei iemand; 'een opstel van een tienjarige,' oordeelde een ander. Nog een verschil: van *Het huis van de moskee* zijn inmiddels 100.000 exemplaren verkocht. Dat zullen er veel meer worden, maar naar de 40 drukken en 650.000 stuks van *De ontdekking van de hemel* is het nog een lange weg te gaan.

Als bij Kader Abdolah de stroom associaties niet opdroogt en hij de kisten van het geheugen van hemzelf en van anderen blijft openen, kan hij de eerste Nederlandse auteur met twee vaderlanden worden die eens op een derde donderdag in oktober wel verrassend nieuws uit Zweden gaat horen. Wanneer hij de prijs krijgt waar Harry Mulisch alleen van droomde.

Noud Bles

De adelaars, verhalen

(De Geus, 1993) geb. € 14,- pb. € 10,-

De meisjes en de partizanen, verhalen

(De Geus, 1995) geb. € 14,- pb. € 10,-

De reis van de lege flessen, verhalen

(De Geus, 1997) geb. € 14,-

Spijkerschrift, roman

(De Geus, 2000) geb. € 19,90 pb. € 12,50 pocket € 6,-

Een tuin in de zee, verzamelde columns

(De Geus, 2001) geb. € 16,-

De koffer, kort verhaal plus bio- en bibliografische gegevens

(De Geus, 2001) pb. € 4,-

Karavaan, verzamelde columns

(De Geus, 2003) pb. € 12,50-

Portretten, en een oude droom, roman

(De Geus, 2003) pb. € 12,50

Kélilé en Demné, vertaling van Perzische klassieke roman

(Bert Bakker, 2003) pb € 17,95

Het huis van de moskee, roman

(De Geus, 2005) geb. € 22,50 pb. € 12,50

De droom van Dawoed, roman

(De Geus, 2006) pb € 6,-

De koe, verhalen

(De Geus, 2007) pb. € 12,50

Aanbevolen boeken

Miljoen

Wat ik zou doen met een miljoen? De grootste boekhandel van het land bezoeken en daar alles aanschaffen wat ik graag wil hebben. Het moet dan wel om een onverwacht miljoen gaan, bijvoorbeeld de hoofdprijs van een loterij of een erfenis van een verre tante. Dan is het namelijk een verrassing en brengt het uitgeven ervan veel meer voldoening met zich mee. Met gespaard geld heb je rekening gehouden en in gedachten al lang aan andere, meer noodzakelijke dingen besteed.

Enkele keren in het jaar trakteer ik mezelf op een uitje naar de boekenafdeling van de Bijenkorf in Amsterdam. Ik kan me er uren vermaken door langs de kasten te lopen, boeken vast te houden, deze door te bladeren, het papier te voelen en er af en toe aan de ruiken. Nieuw papier ruikt lekker (oud papier trouwens ook, maar dat is een ander verhaal). Ik heb eens een film gezien waarvan de hoofdrolspeler een boek maar hoefde aan te raken om zich de inhoud te kunnen 'herinneren', ook als hij dat boek nog niet eerder had gezien. Gelukkig heb ik dat talent niet meegekregen, want een boek 'lezen' in minder dan een seconde? Ik neem er liever de tijd voor.

De film voedt de droom alles te willen weten wat in boeken is vastgelegd. Dat maakt de inhoud van een roman nog aantrekkelijker dan het van zichzelf, door boek te zijn, al is. En met zulke ideeën is een boekwinkel een walhalla. Boeken lees ik in de eerste plaats voor de ontspanning en in de tweede plaats om de leerhonger in mij te stillen. En zo sta ik dikwijls om mij heen te kijken, vraag ik mezelf af hoe al die boeken zouden staan in m'n eigen boekenkast(en).

Een boekhandel als Polman is natuurlijk stukken kleiner dan de complete etage van de Bijenkorf, maar dat heb ik eigenlijk veel liever. Het aanbod is niet overweldigend en daardoor overzichtelijker. Een bepaald boek kan de ene week niets lijken en die keer daarop, wanneer je het opnieuw doorbladert, ineens iets wat je graag wilt hebben. En je blijft, hoe klein ook, steeds nieuwe ontdekkingen doen. Dat is in een echte boekhandel, die nog gezellig en rommelig mag zijn, veel leuker. Ik zou die beleving in elk geval voor geen miljoen kwijt willen raken.

Willem Bosma

Agenda & Activiteiten

vrijdag 30 maart

5 jaar Boekhandel Polman in Bommel,
lezing van Koos van Zomeren en Thomas Verboeg om 20.00 uur

zaterdag 31 maart

optreden van de Dreugtrommels voor
de winkel

zondag 1 april

Koopzondag in Bommel

Elke derde zaterdag

Boekenmarkt in Bredevoort

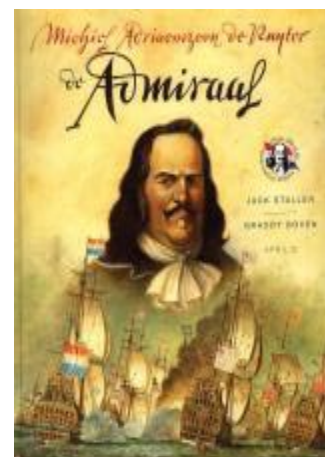
Elke zaterdag in Nijmegen

op Plein 44 Boekenmarkt

Aanbevolen boeken

Aanbevolen boeken

In de kerk past maar één boek

Het gonst door het land: in Maastricht is een nieuwe boekhandel in een kerk geopend, gaat dat zien, gaat dat zien. Nou, ik ben gaan kijken en zelden is me iets zo tegengevallen. Ik waande me op een overdekte markt waar op lange tafels de waren uitgestald staan. Totaal misplaatst.

De boeken, toch een imponerend cultuurgoed dat je als een Boudewijn Büch het liefst met handschoenen aan voorzichtig open vouwt, vallen in de kerk in het niet in de imposante ruimte. Niets voorstellende hoopjes zijn het geworden. De hoog opgestapelde dichtbundels en romans die je als bezoeker in een alledaagse, knusse boekhandel de indruk geven dat ze bij tientallen tegelijk de winkel uit vliegen, zijn in Maastricht maar lullige stapeltjes.

Niet alleen de boekhandel is van zijn identiteit beroofd, ook de kerk. Krijg ik in een kerk of klooster altijd zin om heel hard *flectamus Genua* te zingen – ‘laten we de knieën buigen’, in de lijdensweek weer overal te horen - om mijn katholieke jeugdfrustraties weg te laten galmen, in Maastricht kwam die neiging absoluut niet in me op. Geen boekhandel en geen kerk, maar een uitdragerij.

In de hoek, waar ooit een bijaltaar had gestaan, worden truien, petjes en andere hebbedingetjes verkocht. Op de plaats van het hoofdaltaar zitten nu mensen koffie met taartjes te nuttigen in plaats van wijn uit gouden bekens en ouwel uit het vuistje. Cultuurbarbaren. Op vakantie in het buitenland lopen ze tot groot ongenoegen

van hun balende kinderen het ene na het andere monumentale kerkgebouw binnen, in Maastricht bezoedelen dezelfde mensen een sacrale ruimte met hun ordinaire consumentengedrag. Jammer dat de heer J. Christus er niet meer is om de handelaren inclusief hun waren de tempel uit te jagen.

Een behoorlijk assortiment boeken kon ik ook al niet ontdekken. Van een stad met academische en Europese allure verwacht je meer intellectuele bagage. Op de vloer van de kerk zijn de fictie en non-fictie te vinden. Toen ik dacht ‘Is dit alles?’ ontdekte ik een kille ijzeren trap die naar twee verdiepingen leidde waar de wetenschap en de kunst opgeslagen staan, met vóór de kasten een balkon van anderhalve meter breed. ‘Mag ik alstublieft even langs?’ moest ik een lezende Maastrichtenaar tot zijn ergernis vragen. Waarom geen mooie eikenhouten treden die goed passen bij de preekstoel? Hadden ze nou maar een trap dwars door de kansel gemaakt, dan had de bezoeker daarop nog even

kunnen stilhouden en zich op luide toon met enkele stichtende woorden tot het winkelende volk kunnen richten.

Dat wordt niks, daar in Maastricht. Bij de eerste de beste echte winter gaan ze failliet: de ruimte is niet warm te stoken, menig pastoor weet daarover mee te praten. Boeken, veel boeken zouden de immense ruimte moeten verwarmen.

Nee, Polmannetjes, houd op met zoeken naar een historisch gebouw. Blijf gewoon in de Dorpsstraat in een pand waar boeken de sfeer bepalen, en accepteer het eeuwige gewoeker met de te kleine ruimte, dat getop met de zoemende airco en de altijd opgebroken straat. In een kerk past maar één boek: de bijbel.

Paul Troost

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bommel. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van ‘het geschreven woord’ in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.

Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Dus indien u een stukje wilt schrijven voor de nieuwsbrief, aarzel dan niet!

De nieuwsbrief is gratis af te halen in de winkel.

Vanzelfsprekend wordt onze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Bijdragen van:

- Noud Bles
- Willem Bosma
- Paul Troost
- Riny Polman

Informatie:

Boekhandel Polman
Dorpsstraat 42
6681 BN Bommel
T: 0481 - 453 145
F: 0481 - 454 419

Eindredactie:

- Frans Polman

W: www.boekhandelpolman.nl
E: info@boekhandelpolman.nl